

Кафедра української мови і літератури та методик їх навчання

Силабус навчальної дисципліни

Актуальні проблеми історії української літератури – 4 кредити ЄКТС

Викладач: Василюшин Олег Васильович – кандидат філологічних наук, доцент

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	<i>Актуальні проблеми історії української літератури</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Шифр навчальної дисципліни	<i>ВД</i>
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Василюшин Олег Васильович</i>
Науковий ступінь	<i>Кандидат філологічних наук</i>
Вчене звання	<i>Доцент</i>
Посада викладача	<i>Доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання</i>
Електронна адреса кафедри	<i>kufsd@ukr.net</i>
Контактний телефон викладача	<i>0936549942</i>
Профайл викладача	<i>https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/kaf_ukr_susp/sklad/info/vasulushun.pdf</i>
Е-mail викладача	<i>vasylyshyn_oleg@ukr.net</i>
Профайл дисципліни	<i>https://kogpa.edu.ua/uk/golovna/struktura-akademii/humanitarno-tekhnolohichni-fakultet/kafedra-ukrainskoi-filolohii-ta-suspilnykh-dystsyplin</i>
Розклад консультацій	<i>Очні консультації; платформа Zoom</i>
Час проведення	<i>Понеділок; 14:00–16:00</i>
Місце проведення	<i>Аудиторія №15</i>

ПЕРЕКВІЗИТИ	<i>Курс «Актуальні проблеми історії української літератури» тісно пов'язаний із такими дисциплінами: історія літературознавства; історія філософської думки; соціологія; психологія; педагогіка; порівняльне літературознавство.</i>
ПОСТРЕКВІЗИТИ	<i>Базові знання в галузі історії української літератури; вміння здійснювати комплексний аналіз літературних явищ та процесів.</i>

Анотація

Курс «Актуальні проблеми історії української літератури» спрямований на всебічне вивчення розвитку української літератури у різні історичні періоди, починаючи від найдавніших часів до сучасності. Він покликаний ознайомити студентів з основними літературними напрямками, жанрами та стилями, а також з соціально-політичними і культурними контекстами, що впливали на формування та еволюцію українського літературного процесу.

Його вивчення відбувається одночасно з опануванням змісту дисциплін, спрямованих на вивчення теорії літератури, усної народної творчості, літературної творчості, що сприяє більш масштабному осмисленню творчої спадщини представників XIX ст., зокрема, забезпечує оволодіння студентами необхідною термінологією, покращує науково-теоретичне сприйняття і формує уміння аналізувати художні особливості літературних текстів, сприяє формуванню умінь та навичок наукової роботи, що необхідно для виконання рефератів, наукових доповідей, написання статей, розвиває творчу уяву, сприяє виробленню власних поглядів на явища літературного процесу.

Програма вивчення дисципліни «Актуальні проблеми історії української літератури» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка, за спеціальністю – 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є історія української літератури XIX-XXI ст. крізь призму основних проблемних вузлів її розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки: історія України; історія літературознавства; історія філософської думки; соціологія; психологія; педагогіка; порівняльне літературознавство.

Мета вказаної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб створити здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти цілісне уявлення про основні тенденції розвитку українського письменства у їх взаємозв'язку та взаємозалежності, приділяючи увагу традиціям та новаторству, відповідності загальноєвропейським і світовим тенденціям, викликам доби, простежуючи загальнонаціональну специфіку розвитку української літератури; на прикладі творчої спадщини представників вітчизняного письменства прослідкувати змінність напрямів, жанрів і стилів, зростання естетичного потенціалу української класичної літератури, її змінність і тенденційність у контексті світової культури.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

1) систематизація, активізація та доповнення набутих здобувачами знань про провідні напрями, школи сучасного літературознавства, історії української літератури як навчальної дисципліни;

2) засвоєння особливостей літературного процесу XIX ст. у контексті становлення і розвитку вітчизняного та європейського письменства, тенденцій розвитку творчості письменників доби, їх взаємозв'язку із літературою світовою сприяти усвідомленню літератури XIX ст. як вияву авторського національного та історичного типу художнього мислення.

3) критичне осмислення літературних творів: розвиток навичок аналізу та інтерпретації літературних текстів та використання літературознавчих методів та підходів для глибокого розуміння змісту та форми художніх творів.

Викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання історії української літератури» спрямоване на формування у магістрантів відповідних професійних компетентностей:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності.

Фахові

ФК 2. Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення спілкування у професійній сфері.

ФК 3. Здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження.

ФК 4. Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Поширювати знання через призму національних та загальнолюдських цінностей, толерантності, адаптивності до культурного середовища.

ПРН 5. Демонструвати знання категоріального апарату лінгвістики та літературознавства.

ПРН 7. Оволодіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок тексту із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культур.

Зміст навчальної дисципліни

Українська література кінця 50-х – початку 80-х років XIX ст. XIX СТ.

ТЕМА 1. Методологія та історія вивчення української літератури другої половини XIX ст.: загальні зауваги.

Мета і завдання курсу. Методологічні підходи до проблеми студіювання літератури другої половини XIX ст.: І. Франка, М. Зерова, С. Єфремова, Д. Чижевського та ін.. Історико-культурні умови розвитку України кінця другої половини XIX ст. Загальний огляд літературного процесу. Поезія, проза і драматургія другої половини XIX ст.

ТЕМА 2. Основні напрямки літературного розвитку в 60-70-і рр. XIX ст. Творчість Марко Вовчок.

Основні напрямки літературного розвитку в 60-70-і рр. XIX ст. Творчість Марії Олександрівни Вілінської (Марко Вовчок). «Народні оповідання». Збірка «Рассказы из народного быта». Повісті «Три долі», «Інститутка». Новаторство Марка Вовчка в жанрі повісті і роману російською мовою («Червонный король», «Тюлева баба», «Глухой городок» і романи «Жили да были три сестры», «Записки причетника» та ін.).

ТЕМА 3. Особливості творчої спадщини П. Куліша. Юрій (Осип) Федькович: роль і значення у розвитку літератури Західної та Закарпатської України 30-50-х рр. XIX ст.

Загальний огляд життєвого і творчого шляху. Наукова, видавнича і громадська діяльність П. Куліша. Поетичні збірки: «Досвітки», «Хуторна поезія», «Дзвін». Епічна проза. Особливості художньої манери письма П. Куліша. Новаторство письменника в драматургії. Переклади та переспіви П. Куліша.

ТЕМА 4. Українське байкарство другої половини XIX ст.: творчість Л. Глібова та С. Руданського

Особливості вітчизняного байкарства. Роль Л. Глібова в остаточній «українізації» жанру байки. П'єси, фейлетони, російськомовна і україномовна лірика Л. Глібова. Своєрідність «байок хатніх» або «небилиць» С. Руданського, особливості його гумору, бурлескність.

ТЕМА 5. Новаторство творчості А. Свидницького та стильова специфіка прози О. Стороженка.

А. Свидницький та О. Стороженко у літературному процесі другої половини XIX ст. Роман «Люборацькі» А. Свидницького. Літературне становлення О. Стороженка. Цикл «З народних уст». Оповідання про часи козаччини. Незавершена повість «Марко Проклятий» і п'єса «Гаркуша».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 70-Х 90-Х РОКІВ XIX СТ.

ТЕМА 6. Специфіка української літератури 70-90-х рр. XIX ст.

Особливості формування і розвитку українського письменства 70-90-х рр. XIX ст. Літературна дискусія, її першопричини, сенс і процесуальні відлуння. Суспільно-політичні, культурно-історичні погляди М. Драгоманова, І. Франка. Роль І. Нечуя-Левицького у літературній дискусії.

Західна Україна як епіцентр літературного життя. Галицька літературна преса. Фемінна і феміністична проза: творчість О. Пчілки, Н. Кобринської, О. Кобилянської та Л. Українки. Поезії доби: М. Старицький, ранній І. Франко, О. Маковей, І. Манжура, Я. Щоголів, П. Грабовський).

ТЕМА 7. Психологічний синкретизм творчості І. Нечуя-Левицького та

П. Мирного. Особливості творчого доробку Б. Грінченка.

Життєвий шлях І. Нечуя-Левицького. Оповідання «Баба Параска та баба Палажка», повість «Кайдашева сім'я», романи «Хмари», «Над Чорним морем». Соціальний характер повісті «Микола Джеря». Історична проза І. Нечуя-Левицького: романи «Князь Єремія Вишеневецький» та «Гетьман Іван Виговський». Драматичні твори І. Нечуя-Левицького.

Загальний огляд життєвого і творчого шляху Панаса Мирного. Оповідання «Лихий попутав», «П'яниця». Повісті «Лихі люди», «Лихо давнє і сьогочасне», «Голодна воля». Соціальний роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Соціально-психологічний роман «Повія». Драматичні твори Панаса Мирного. Драма «Лимерівна». Комедія «Перемудрив».

Б. Грінченко і соціалістичні тенденції доби. Громадянська лірика і художні її константи. Повісті «Сонячний промінь», «На розпутті», дилогія «Серед темної ночі» та «Під тихими вербами». Драматичні твори Б. Грінченка «Ясні зорі», «Степовий гість», «Нахмарило», «На громадській роботі».

ТЕМА 8. Українська драматургія другої половини ХІХ ст.: М. Старицький, І. Карпенко-Карий, М. Кропивницький.

Феномен нового українського театру. Україномовний театральний репертуар 60-80 рр. ХІХ ст. Багатогранність творчої постаті М. Старицького. драм: «Маруся Богуславка», «Оборона Буші», «Богдан Хмельницький». Специфіка соціально-побутових п'єс: драми «Не судилося», «Талан». П'єси «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці», «Маруся Богуславка» та комедії «За двома зайцями». Історична романістика письменника: трилогія «Богдан Хмельницький», дилогія «Молодість Мазепи», «Руїна».

Багатогранність таланту М. Кропивницького. Драми «Дай серцю волю, заведе в неволю» та «Доки сонце зійде, роса очі виїсть»; «Глитай, або ж Павук», «Дві сім'ї»; «Розгардіяш», «Скрутна доба». Комедія «Пошилися в дурні», водевіль «По ревізії».

Історична покликаність та закономірність появи «театру корифеїв». Традиції і новаторство І. Карпенка-Карого («Бурлака», «Наймичка», «Безталанна», «Мартин Боруля», «Розумний і дурень», «Сто тисяч», «Хазяїн»). Особливості історичної мелодрами І. Карпенка-Карого («Лиха іскра», «Поле спалить і сама щезне»), комедія («Паливода ХУІІІ ст.», «Чумаки»), драми та трагедії («Сербин», «Сава Чалий», «Гандзя»).

ТЕМА 9. Постать І. Франка у літературному, культурному і суспільно-політичному процесах другої половини ХІХ ст.

Особливості творчої спадщини І. Франка у контексті вітчизняного і європейського письменства. Поезія І. Франка. Збірки «Баяди й рассказы», «З вершин і низин», «Зів'яле листя», «Мій Ізмарагд», «Із днів журби», «Semper tūo», «Давнє і нове», «Із літ моєї молодості». Поєми І. Франка: соціально- побутові поєми; історичні («На Святоюрській горі», «Іван Вишенський»); філософські («Смерть Каїна», «Похорон», «Мойсей»). Проза: створення циклу

«Бориславських оповідань», посилення сатири в оповіданнях «Свинська конституція», «Добрий заробок», «Історія кожуха», твори про шляхту й інтелігенцію «Доктор Бессервіссер», «Опозиція», «Для домашнього огнища», психологізм повісті «Перехресні стежки», повість «Захар Беркут».

Драматургія І. Франка (соціально- побутова, психологічна драма «Украдене щастя», п'єса «Учитель», драма «Сон князя Святослава»). Загальна характеристика п'єс «Будка ч. 27», «Рябина», «Майстер Чирняк».

Літературно-критичні праці. Переклади.

9. Індивідуальні науково-дослідні завдання

1. Лірика М. Старицького. Провідні мотиви, жанрово-стилістична своєрідність.
2. Дилогія Б. Грінченка «Серед темної ночі», «Під хмарним небом». Характери, колізії, стиль.
3. Стаття І. Франка «Література, її завдання і найважливіші ціхи». Причина з'яви, методологічні засади, літературно-процесуальна значущість.
4. Драма М. Кропивницького «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Жанрова природа, сенс наскрізного конфлікту.
5. Оповідання І. Нечуя-Левицького про бабу Параску та бабу Палажку. Генеза стилю й

гумору.

6. Байки Леоніда Глібова. Компаративістичний аспект.
7. Повість М.Вовчка «Інститутка».
8. Поезії Василя Чайченка. Домінантні духовно-психологічні риси авторського «я».
9. Перекладацький спадок Степана Руданського.
10. Українська проза 60-80 рр. Сильова палітра. Жанрово-тематичні пошуки.
11. «Народні оповідання» Марка Вовчка. Тематика, стиль, художній масштаб.
12. Збірка І.Франка «Зів'яле листя». Літературна та духовна неординарність, версифікаційна новизна.
13. Стаття І.Нечуя-Левицького «Сьогочасне літературне прямування». Суть, адресат, концептуальна різноплоскощинність.
14. Співомовки С. Руданського. Жанрова онтологія, тропіка, змістові обшири.
15. Повісті П. Мирного. Найзагальніші риси проблематики та стилю.
16. Поезія П.Грабовського. Тематико-соціальний та літературний родовід.
17. Проза Ю.Федьковича. Стиль, тематичні авторські переваги, внутрішній (романтичний) світ.
18. Комедійний доробок І.Карпенка-Карого («Розумний і дурень», «Сто тисяч», «Хазяїн», «Мартин Боруля»).
19. Роман А.Свидницького «Люборацькі». Художня єдність стилю і змісту.
20. Збірка І.Франка «Із днів журби». Провідні мотиви і художній їх еквівалент.
21. Драматургічний спадок Б.Грінченка. Ідейно-концептуальна та художня своєрідність.
22. Стаття М.Драгоманова «Література російська, великоруська, українська і галицька».
23. Соціально-побутові та психологічні драми І. Карпенка-Карого («Бурлака», «Наймичка», «Безталанна»).
24. Повість І.Франка «Воаconstriktor». Зміст, сенс, стиль.
25. Драматургія М.Кропивницького. Жанрово-тематичне та характерологічне розмаїття. Специфіка та багатство художньої мови.
26. Поезія Василя Чайченка. Літературна генеза, своєрідність, тематика.
27. «Бориславський цикл» І.Франка. Ідейно-тематична новизна. Особливості стилю.
28. Стаття І.С.Нечуя-Левицького «Сьогочасне літературне прямування». Полемічний адресат, літературно-процесуальна вразливість та значущість.
29. Роман П.Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Головні ідейно- тематичні вузли та стилістичне їх вираження.
30. П. Куліш-перекладач.
31. Повісті І.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» та «Микола Джеря». Спільне й одмінне в художньому письмі, проблематиці, авторському ставленні до героїв.
32. Поезія П.Грабовського. Тематико-соціальний та літературний родовід.
33. Дилогія І.Карпенка-Карого «Суєта» та «Житейське море». Новизна проблематики.
34. Літературний процес 60-80 рр. ХІХ ст. Видавнича справа, преса, критична думка.
35. Поезія Юрія Федьковича.
36. Оповідання І.Нечуя-Левицького про бабу Параску та бабу Палажку. Родовід стилю і гумору.
37. Роман П.Мирного «Повія». Проблематика, своєрідність художньої психоаналітики.
38. Мала проза І.Франка.
39. Соціально-психологічні повісті Б.Грінченка («Сонячний промінь», «На розпутті»). Своєрідність і новизна проблематики.
40. І.Франко як творець модерної моделі української літератури (історія літератури, теорія, контекстуальна типологія).
41. Мала проза І.Нечуя-Левицького. Проблематика, мовно-виражальний колорит.
42. Поезія П.Грабовського.

43. Драматургія Юрія Федьковича. Сильова домінанта, характери, зміст.
44. Історичні драми Б.Грінченка («Степовий гість, «Серед бурі»). Проблематика, своєрідність психомотивувань наскрізної дії.
45. Повість І.Франка «Основи суспільності». Авторська позиція, зміст, стиль.
46. Драма М.Кропивницького «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Художня мова, проблематика, наскрізний конфлікт
47. Повісті П.Мирного «Голодна воля» та «Лихі люди». Співвідносність проблематики й принципів художньої характерології.
48. Поема-легенда І.Франка «Смерть Каїна». Європейські (Д.Байрон) аналоги, загально-філософські й конкретно-історичні складові змісту.
49. Еволюція романтичного стилю й світосприйняття в українській поезії другої половини ХІХ ст.
50. Драма М.Кропивницького «Глитай або ж Павук». Загальнолюдський сенс наскрізного конфлікту.
51. Соціально-психологічні повісті Б.Грінченка («Сонячний промінь», «На розпутті», «Серед темної ночі», «Під тихими вербами»). Загальна характеристика тематико-характерологічної новизна.
52. Збірка П.Куліша «Позичена кобза». Вразливість і сила перекладацьких засад.
53. «Бориславський цикл» І.Франка. Ідейно-тематична новизна.
54. Реалізм соціально-психологічний, етнопсихологічний, соціально- побутовий. Спільне й одмінне.
55. Оповідна (мала) проза І.Франка. Традиційність і новизна.
56. Жіночі образи української літератури другої пол. ХІХ ст. Духовно- еволюційний аспект.
57. Роман І.Нечуя-Левицького «Над Чорним морем».
58. Драма І.Франка «Украдене щастя». Художня й ідейна нестандартність.
59. Еволюція сільської теми в українській літературі 60-80 рр. ХІХ ст.
60. Повесть І.Франка «Для домашнього вогнища». Сильова й змістова неординарність.

Методи навчання

- проблемний виклад матеріалу
- пояснення
- метод спостереження і аналізу літературних текстів
- організація самостійного пошуку матеріалу
- робота з науковою літературою
- використання мультимедійних і комп'ютерних технологій
- навчальна дискусія

Методи контролю

- усне опитування під час семінарських занять
- модульні тести
- підсумкові модульні тести
- презентація рефератів
- огляд відеопрезентацій
- літературознавчий аналіз тексту.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль №1						
T1	T2	T3	T4	T5	20	100
10	10	10	10	10		
Змістовий модуль №2						

T6	T7	T8	T9	
10	10	5	5	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ століття : монографія. Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка, 2000. 340 с.
2. Білоус П. В. Історія української літератури ХІ–ХVІІІ ст. : навч. посібник. Київ: Академія, 2009. 423 с.
3. Гром'як Р. Т. Літературознавча рецепція і компаративний дискурс. Тернопіль : Підручники і посібники, 2004.
4. Жулинський М. Нація. Культура. Література. Національно-культурні міфи та ідейно-естетичні пошуки української літератури. Київ : Наукова думка, 2010.
5. Жулинський М. Українська література. Творці і твори. Київ : Либідь, 2011.
6. Забужко О. Українська література як дійова особа історії. *Вавилон ХХІ*. 1993. № 5-6.
7. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури : монографія. Київ : Академвидав, 2006.
8. Ільницький М. У фокусі віддзеркалень: Статті. Портрети. Спогади. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2005.
9. Ісиченко Ігор. Історія української літератури: епоха Бароко (ХVІІ–ХVІІІ ст.) : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Львів – Київ – Харків: Святогорець, 2011. 566, [1] с. 3.
10. Історія української літератури та літературно-критичної думки кінця ХІХ – початку ХХ століття : підручник / за ред. О. А. Галича. Луганськ : Альма-матер, 2008. 479 с.
11. Історія української літератури ХІХ ст. (70 – 90 р.р.): У 2 кн.: підручник / О. Гнідан, С. Дем'янівська, С. Кіраль та ін. Київ : Вища школа, 2003.
12. Історія української літератури ХІХ ст. у 2 кн. : підручник / За ред. акад. М. Жулинського. Київ: Либідь, 2006.
13. Історія української літератури ХІХ століття : у 2 кн. : підручник / за ред. М.Г.Жулинського. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1 – 2 .
14. Історія української літератури ХХ століття : у 2 кн. : підруч. для студентів гуманіт. спеціальностей вищих навч. закладів / за ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998.
15. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005.
16. Історія українського літературознавства : підручник. вид. 2-ге, зі змін. й доп. Київ: Академія, 2003. 359 с. (Альма-матер).
17. Мишанич О. На переломі: Літературознавчі статті й дослідження. Київ : Вид-во Соломії

Павличко «Основи», 2002. 437 с.

18. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до модерної реальності. Київ : Просвіта, 2008. 1034 с.

19. Новик О. Оригінальність традиційності : монографія. Бердянськ : БДПУ, 2019. 175 с.

20. Новик О. Український романтизм : посібник. Бердянськ: БДПУ, 2023. 163 с.

21. Сивокінь Г. М. У вимірах сприймання. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історії та функції. Київ : Фенікс, 2006. 367 с.

Додаткова:

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст. : монографія. Львів : Львівський нац. ун-т імені Івана Франка, 2000. 340 с.

2. Арендаренко І. По дорозі й назустріч (англійська та українська романтичні поезії: порівняльна типологія і поетика). Київ : Фоліант, 2004. 213 с.

3. Бернадська Н.І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція : монографія. Київ : Академвидав, 2004. 368 с.

4. Біла А. Символізм. Київ : Темпора, 2010. 271 с.

5. Біла А. Сюрреалізм. Київ : Темпора, 2010. 207 с.

6. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки. Київ : Смолоскип, 2006. 463 с.

7. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. Частина 1: Етногенез та теогенез. Київ : ІЛ НАНУ, 1997.

8. Бовсунівська Т. Феномен українського романтизму. Частина 2: Ейдетика. Київ : КСУ, 1998.

9. Борзенко О.І. Сентиментальна «провінція» (Нова українська література на етапі становлення). Харків, 2006. 322 с.

10. Голобородько Я. Артеграунд. Український літературний істеблїшмент. Київ : Факт, 2006. 159 с.

11. Голомб Л. Новаторські тенденції в українській літературі кінця ХІХ – перших десятиріч ХХ ст. Ужгород : Гражда, 2008. 294, [1] с.

12. Гуляк А.Б. Становлення українського історичного роману. Київ : Міжнар. фінансова агенція, 1997. 294с.

13. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ : Критика, 2005. 263 с.

14. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : Критика, 2009. 447 с. (Критичні студії)

15. Двадцять років: літературні дискусії, полеміки : літ.-крит. ст. / [упор. В.Г.Дончик]. Київ : Дніпро, 1991. 366 с.

16. Єременко О. Літературний образ у силовому полі синкретизму (на матеріалі української прози другої половини ХІХ – початку ХХ століття). Київ : Євшан-зілля, 2008. 319 с..

17. Зборовська Н.В. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури : монографія. Київ : Академвидав, 2006. 504 с. (Монографія).

18. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930). Переклала з англ. Рая Тхорук. Львів : Літопис, 2003. 456 с.

19. Історія української літератури ХІХ ст. (70–90-ті роки) : у 2 кн. : підручник / за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2003. Кн. 1-2.

20. Крохмальний Р. Образ і текст: світоглядні, мистецькі та комунікативні виміри (на матеріалі текстів українських романтиків першої половини ХІХ століття) : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 344 с.

21. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / за ред. : А. Волкова (голова) та ін. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 634 с.

22. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. Ковалів. Київ : Академія, 2007.

23. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва та ін. Київ : Академія, 1997. 452 с. (Nota bene).

24. Матющенко А. Час героя. Українська драматургія першої третини ХХ століття. К. : Фоліант, 2004. 124 с.

25. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі. К. : Стило, 2008. 541 с.

26. Наливайко Д. С. Спільність і своєрідність. Українська література в контексті європейського літературного процесу. Київ : Дніпро, 1988. 393, [2] с
27. Новиков А. Українська драматургія й театр від найдавніших часів до початку ХХ ст. : монографія . Харків : Сага, 2011. 407 с.
1. Павличко С. Український романтизм: тяглість напружу як естетичний тупик. *Павличко С. Теорія літератури*. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. С. 491–496.
2. Пахаренко В. Українська поетика : [посібник для студентів вищих навч. закладів]. вид. 3-тє, доп. Черкаси : Відлуння-Плюс, 2009. 403 с.
28. Пелешенко Ю. Українська література пізнього Середньовіччя (друга половина ХІІІ–ХV ст.): Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції. Київ : ПЦ «Фоліант», 2004. 422 с.
29. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : монографія. вид. 2-ге, доп. і перероб. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. 392 с.
30. Поплавська Н.М. Полемісти. Риторика. Переконавання (Українська полемічно-публіцистична проза кінця ХVІ – початку ХVІІ ст.) : монографія. Тернопіль : ТНПУ, 2007. 378 с.
31. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М.Зубрицької. 2-е вид., доп. Львів : Літопис, 2002. 831 с.
32. Ткачук М.П. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль: ТНПУ, Медобори, 2007. 464 с.
33. Фізер І. Філософія літератури. Київ : НАУКМА ; Аграр Медіа Груп, 2012. 217с.
34. Філоненко С. Концепція жінки в українській жіночій прозі 90-х років ХХ ст. : монографія. Київ – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 158 с.
35. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період : навч. Посібник. Київ : Академія, 2008. 247 с. (Альма-матер).
36. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ – поч. ХХ ст.: монографія. Київ : Задруга, 2003. 353с.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>)
3. Бібліотека української літератури. – Режим доступу : <http://www.ukrlib.com.ua/>
4. Віртуальний підручник з української літератури : Словник літературознавчих термінів: <http://eureka.ucoz.ua/blog/1-0-14>
5. Електронна бібліотека української літератури. <http://www.utoronto.ca/elul/>
6. Ізборник. Історія України ІХ–ХVІІІ ст. Першоджерела та інтерпретації: <http://litopys.org.ua/>
7. ЛітАкцент. – Режим доступу : <http://litakcent.com/>
8. Український центр: освітньо-інформаційний ресурс.: <http://www.ukrcenter.com/library/default.asp>

Політика дисципліни

Магістранти допускаються до підсумкового контролю за умови, якщо вони відвідували аудиторні заняття та ними виконано всі види завдань, передбачених робочою навчальною програмою курсу. Здобувачі заочної форми навчання, які не мають можливості відвідувати аудиторні заняття, можуть працювати дистанційно на платформах «ZOOM» і «MOODLE».

Працюючи дистанційно або ж при виконанні письмових практичних / тестових завдань, неприпустимим є порушення академічної доброчесності. Зокрема, усна відповідь повинна бути ґрунтовною та не містити перефразовування чужих висловлювань; цитуючи думки науковців, необхідно вказувати автора та джерело; практичні завдання повинні бути виконані самостійно тощо.